

Rimi Lietuva

Maisto atliekų prevencijos planas

2025-2027 m.

Įvadas

Maisto atliekų mažinimas ir išsaugoto maisto kiekio didinimas yra pagrindinis „Rimi Lietuva“ prioritetas. Nuo 2015 m. „Rimi Baltic“, bendradarbiaudama su patronuojančiąja įmone „ICA Group“, nustatė maisto atliekų prevencijos tikslus ir priemones, grindžiamas darnaus vystymosi tikslais, grupės lygmeniu.

Mūsų pagrindinis tikslas – užkirsti kelią maisto švaistymui visoje įmonės veiklos grandinėje. Kitas žingsnis – rasti sprendimus, kaip paaukoti maisto perteklių žmonėms, kuriems jo reikia. Kraštutiniu atveju siekiame paaukoti maistą kaip maistą gyvūnams arba panaudoti jį energijos gamybai.

1. Maisto atliekų mažinimo tikslas „Rimi Lietuva“ yra įsipareigojusi iki 2025 m. 50 proc. sumažinti maisto atliekų kiekį, palyginus su 2016 m. 2023 m. „Rimi Lietuva“ nurašė 2668 tonas, iš kurių 24 proc. perdavė Lietuvos maisto bankui, o maisto atliekų kiekis liko 2007 tonos. 2024 m. „Rimi Lietuva“ nurašė 2578 tonas, iš kurių 31 proc. paaukojo, sumažindama faktiškai iššvaistytą kiekį iki 1787 tonų.

2023 m. „Rimi Lietuva“ buvo užsibrėžusi 1,99 proc. tikslą, kurį pasiekėme, o 2027 m. tikslas – 1,15 %, t. y. 42 proc. mažiau. Žvelgdami toliau, iki 2030 m., siekiame jį sumažinti dar 10 %.

2. Maisto švaistymo vadovas padeda išvengti maisto švaistymo. 2023 m. „Rimi“ išleido Maisto švaistymo vadovą visiems darbuotojams.

Jame daromos tokios išvados:

1. Apibrėžimas ir svarba:

- a. **Maisto atliekos:** Į šias atliekas įeina visas išmestas maistas, tiek valgomas, tiek nevalgomas jo dalys.
- b. **Maisto nuostoliai:** Tai – valgomos maisto dalys, kurios tampa atliekomis.
- c. Maisto atliekų mažinimas yra labai svarbus aplinkos tvarumui ir ekonominiam efektyvumui.

2. Mažinimo ciklas:

- a. **Nustatyti ir analizuoti:** Suprasti, kur ir kodėl išmetamas maistas.
- b. **Užkirsti kelią:** Įgyvendinti priemones, kad išvengtumėte maisto švaistymo.
- c. **Sustabdyti:** Imtis neatidėliotinių veiksmų, kad būtų sustabdytas atliekų kaupimasis.
- d. **Paaukoti:** Teikti neparduotą, bet tinkamą vartoti maistą labdaros organizacijoms.
- e. **Tvarkyti:** Tinkamai tvarkyti neišvengiamas maisto atliekas.
- f. **Keistis informacija:** Šviesti ir džiaugtis sėkme siekiant paskatinti įsipareigojimą.

3. Praktiniai patarimai:

- a. Laikytis FIFO (pirmiausiai sunaudojamos anksčiausiai įsigytos ar pagamintos atsargos) principo.
- b. Reguliariai tikrinti tinkamumo vartoti terminus ir laikymo sąlygas.
- c. Įtraukti darbuotojus į atliekų mažinimo praktiką.

- d. Strategiškai taikyti nuolaidas, kad būtų parduoti produktai, kurių galiojimo laikas netrukus baigsis.
4. **Stebėseną ir ataskaitų teikimas:**
  - a. Naudoti skaitmenines priemones ir ataskaitas maisto atliekoms stebėti ir analizuoti.
  - b. Būtina reguliariai atlikti auditą ir fizinius patikrinimus parduotuvėse.
5. **Poveikis bendruomenei ir aplinkai:**
  - a. Maisto atliekų mažinimas padeda vietos bendruomenėms ir aplinkai.
  - b. Skatinamas bendradarbiavimas su tokiomis organizacijomis kaip maisto bankai.

Vadove pabrėžiamas nuolatinis tobulėjimas ir darbuotojų dalyvavimas, siekiant iki 2025 m. pabaigos gerokai sumažinti maisto atliekų kiekį.

3. Maisto atliekų apskaitos principai Maisto atliekų susidarymo pokyčių stebėsenos baziniai metai yra 2016 m. „Rimi Lietuva“ jau 2015 m. išsikėlė maisto atliekų mažinimo tikslus. Tai padeda įmonei sistemingai stebėti ir valdyti maisto atliekų susidarymo procesus.

„Rimi“ kiekvieną mėnesį peržiūri nurašymo rezultatus. Atidžiai stebime produktų su nukainotų prekių lipdukais pardavimų lygį, nes šias prekes savo klientams galime parduoti su didele nuolaida. Taip pat stebime iš nurašytų prekių paaukotų produktų dalį. Šie maisto kiekiai išskaičiuojami iš maisto atliekų. Stebėdamos šias įvairias nurašytų produktų dalis, mūsų parduotuvės gali stebėti, kaip joms sekasi gerinti padėtį ir spręsti problemas.

4. Dabartinės padėties įvertinimas Tikslių duomenų rinkimas yra labai svarbus siekiant įvertinti pažangą ir priimti pagrįstus sprendimus. 2023 m. „Rimi Lietuva“ iš viso susidarė 2007 tonų maisto atliekų, kurių didelė dalis buvo perdirbta arba panaudota gyvūnų pašarams.

„Rimi“ nustato maisto atliekų tvarkymo tikslus Baltijos šalių lygmeniu. 2025 m. „Rimi“ siekia, kad maisto atliekų dalis sudarytų 1,1 proc., o pasiekus šį tikslą, jį stabilizuoti nuolat tobulinant veiklą.

5. Maisto švaistymo prevencijos priemonės „Rimi Lietuva“ savo veikloje taiko įvairias priemones, kad sumažintų maisto švaistymą ir efektyviai valdytų išteklius:

- **Pardavimai už „antrąją kainą“:** Nuolaidos maisto produktams, kurių galiojimo laikas artėja prie pabaigos, siekiant paskatinti greitą pardavimą.
- **Vakarinės nuolaidos:** Vakare taikomos nuolaidos nefasuotiems produktams, pvz., bandelėms, duonai ir šviežiai mėsei.
- **Prekių išdėstymas:** Prekių, kurių galiojimo laikas artėja prie pabaigos, išdėstymas specialiose lentynose, pažymėtose etikete „Sumažinta kaina“.
- **Maisto aukojimas:** Maisto produktų, kurių kokybė neatitinka reikalavimų, bet kuriuos galima vartoti, aukojimas pagalbos ir labdaros organizacijoms.
- **Prekių su trūkumais nepriėmimas:** Nekokybiškų prekių nepriėmimas logistikos centruose, siekiant sumažinti atliekų kiekį.
- **Vaisių ir daržovių perrinkimas:** Produktų tikrinimas ir rūšiavimas, siekiant atskirti prastos kokybės produktus nuo tinkamų parduoti produktų.

- **Kiekių planavimas (bendrosios paklausos prognozės (UDF)):** Poreikio planavimo sistemos diegimas siekiant optimizuoti atsargų kiekį ir sumažinti jų perteklių.
- **Kasdienis pristatymas:** Kasdienių šviežių produktų pristatymų užtikrinimas, siekiant išlaikyti šviežumą ir sumažinti atliekų kiekį.
- **Visuomenės informavimas:** Klientų švietimas apie atsakingą maisto planavimą, tvarų pirkimą ir maisto atliekų mažinimą.

6. Stebėseną ir ataskaitų teikimą „Rimi Lietuva“ periodiškai analizuoja maisto atliekų duomenis, palyginti su baziniais metais, ir pagal įvairius rodiklius vertina pažangą. Bendrovei „Rimi Baltic“ suteiktas aukščiausias tarptautinis maisto saugos sertifikatas BRCGS (Brand Reputation Compliance Global Standard). BRCGS standartą išduoda Pasaulinės maisto saugos iniciatyvos grupė (Global Food Safety Initiative Group, GFSI) ir jis taikomas pasaulinėje maisto rinkoje veikiančioms įmonėms, nepriklausomai nuo produkto kilmės šalies. Standartas apima tokias kokybės sistemas kaip RVASVT (Rizikos veiksnių analizė ir svarbieji valdymo taškai), Geroji gamybos praktika, Geroji higienos praktika ir Geroji laboratorinė praktika (GLP) ir padeda maisto produktų mažmenininkams, gamintojams ir prekių ženklų savininkams kuo geriau vykdyti teisinius įsipareigojimus. Tai padeda užtikrinti, kad sandėlyje esantys produktai būtų tvarkomi, saugomi ir platinami saugiai ir higieniškai, sumažinant užteršimo ir per maistą plintančių ligų riziką.